Επίσημη Εφημερίδα
της Ευρωπαϊκής Ένωσης

EL
Σειρά C

C/2024/6040

10.10.2024

Δήλωση διασφάλισης του ΕΕΣ προς το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο σχετικά με το ένατο, δέκατο και ενδέκατο ΕΤΑ – έκθεση του ανεξάρτητου ελεγκτή

(C/2024/6040)

Γνώμη

I. Ελέγξαμε:

α) τους ετήσιους λογαριασμούς του ένατου, δέκατου και ενδέκατου ΕΤΑ, οι οποίοι περιλαμβάνουν τον ισολογισμό, την κατάσταση οικονομικών αποτελεσμάτων, την κατάσταση ταμειακών ροών, την κατάσταση μεταβολών των καθαρών περιουσιακών στοιχείων, τις σημειώσεις επί των οικονομικών καταστάσεων και την έκθεση δημοσιονομικής εκτέλεσης για το οικονομικό έτος που έληξε την 31η Δεκεμβρίου 2023, και οι οποίοι εγκρίθηκαν στις 25 Ιουνίου 2024·

β) τη *νομιμότητα και την κανονικότητα* των σχετικών *πράξεων*, για τη χρηματοοικονομική διαχείριση των οποίων είναι υπεύθυνη η Επιτροπή ([1]).

Αξιοπιστία των λογαριασμών

Γνώμη σχετικά με την αξιοπιστία των λογαριασμών

II. Κατά τη γνώμη μας, οι ετήσιοι λογαριασμοί του ένατου, δέκατου και ενδέκατου ΕΤΑ για το οικονομικό έτος που έληξε την 31η Δεκεμβρίου 2023 απεικονίζουν εύλογα, από κάθε ουσιώδη πλευρά, την οικονομική κατάστασή τους την 31η Δεκεμβρίου 2023, τα *αποτελέσματα* των πράξεών τους, τις ταμειακές ροές τους και τις μεταβολές των καθαρών περιουσιακών στοιχείων τους για το οικονομικό έτος που έληξε την ημερομηνία αυτή, σύμφωνα με τον δημοσιονομικό κανονισμό των ΕΤΑ και τους λογιστικούς κανόνες που βασίζονται στα διεθνώς αποδεκτά λογιστικά πρότυπα για τον δημόσιο τομέα.

Νομιμότητα και κανονικότητα των πράξεων στις οποίες βασίζονται οι λογαριασμοί

Έσοδα

Γνώμη σχετικά με τη νομιμότητα και την κανονικότητα των εσόδων

III. Κατά τη γνώμη μας, τα έσοδα στα οποία βασίζονται οι λογαριασμοί για το οικονομικό έτος που έληξε την 31η Δεκεμβρίου 2023 είναι, από κάθε ουσιώδη πλευρά, νόμιμα και κανονικά.

Δαπάνες

Αρνητική γνώμη σχετικά με τη νομιμότητα και την κανονικότητα των δαπανών

IV. Κατά τη γνώμη μας, λόγω της σοβαρότητας του ζητήματος που παρουσιάζεται στην ενότητα υπό τον τίτλο «Στοιχεία για τη θεμελίωση αρνητικής γνώμης σχετικά με τη νομιμότητα και την κανονικότητα των δαπανών», οι δαπάνες που εγκρίθηκαν στους λογαριασμούς για το οικονομικό έτος που έληξε την 31η Δεκεμβρίου 2023 περιέχουν σημαντικά *σφάλματα*.

([1]) Δυνάμει των άρθρων 43, 48 έως 50 και 58 του δημοσιονομικού κανονισμού που εφαρμόζεται στο 11ο ΕΤΑ, η παρούσα δήλωση διασφάλισης δεν καλύπτει το τμήμα των πόρων των ΕΤΑ που διαχειρίζεται η ΕΤΕπ.

Στοιχεία για τη θεμελίωση της γνώμης

V. Διενεργήσαμε τον έλεγχό μας σύμφωνα με τα διεθνή *πρότυπα ελέγχου (ΔΠΕ)* και τους κώδικες δεοντολογίας της IFAC, καθώς και σύμφωνα με τα διεθνή πρότυπα των ανώτατων οργάνων ελέγχου του INTOSAI (ISSAI). Οι αρμοδιότητές μας, όπως απορρέουν από τα εν λόγω πρότυπα και κώδικες, περιγράφονται αναλυτικότερα στην ενότητα της έκθεσής μας υπό τον τίτλο «Αρμοδιότητες του ελεγκτή». Επίσης, έχουμε συμμορφωθεί με τις απαιτήσεις περί ανεξαρτησίας και εκπληρώσει τις δεοντολογικές υποχρεώσεις που υπέχουμε σύμφωνα με τον κώδικα δεοντολογίας για επαγγελματίες λογιστές του Συμβουλίου Διεθνών Προτύπων Δεοντολογίας για Λογιστές. Θεωρούμε ότι τα ελεγκτικά τεκμήρια που συγκεντρώσαμε είναι επαρκή και κατάλληλα για τη θεμελίωση της γνώμης μας.

Στοιχεία για τη θεμελίωση αρνητικής γνώμης σχετικά με τη νομιμότητα και την κανονικότητα των δαπανών

VI. Το συνολικό *εκτιμώμενο επίπεδο σφάλματος* όσον αφορά τις δαπάνες που έγιναν αποδεκτές στους λογαριασμούς του ένατου, δέκατου και ενδέκατου ΕΤΑ για το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2023 είναι 8,9 %. Μεγάλο μέρος αυτών των δαπανών (ύψους 2,7 δισεκατομμυρίων ευρώ το 2023, που αντιπροσωπεύει το 96 % του πληθυσμού ελέγχου) περιέχει σημαντικά σφάλματα. Πρόκειται για το σύνολο σχεδόν των δαπανών, πλην των πληρωμών δημοσιονομικής στήριξης και των διοικητικών δαπανών. Συνεπώς, οι επιπτώσεις των εντοπισθέντων σφαλμάτων είναι όχι μόνο σημαντικές αλλά και διάχυτες στις δαπάνες που έγιναν δεκτές για το συγκεκριμένο οικονομικό έτος.

Κύρια ζητήματα του ελέγχου

VII. Κύρια ζητήματα του ελέγχου είναι αυτά που, κατά την επαγγελματική κρίση μας, είχαν τη μεγαλύτερη βαρύτητα στο πλαίσιο του ελέγχου των οικονομικών καταστάσεων της υπό εξέταση περιόδου. Πρόκειται για ζητήματα που εξετάσαμε στο πλαίσιο του ελέγχου των οικονομικών καταστάσεων συνολικά και κατά τη διαμόρφωση της γνώμης μας επί αυτών, αλλά επί των οποίων δεν διατυπώνουμε χωριστή γνώμη.

Δεδουλευμένα έξοδα

VIII. Αξιολογήσαμε τα δεδουλευμένα έξοδα που παρουσιάζονται στους λογαριασμούς, τα οποία αποτελούν σε μεγάλο βαθμό προϊόν εκτίμησης. Στο τέλος του 2023, η Επιτροπή εκτίμησε ότι τα επιλέξιμα έξοδα που είχαν πραγματοποιηθεί, χωρίς όμως να έχουν ακόμη δηλωθεί από τους δικαιούχους, ανέρχονταν σε 5 074 εκατομμύρια ευρώ (έναντι 5 427 εκατομμυρίων ευρώ στο τέλος του 2022).

IX. Εξετάσαμε τον τρόπο υπολογισμού που εφαρμόστηκε για την εκτίμηση των εν λόγω δεδουλευμένων εξόδων και αξιολογήσαμε δείγμα 30 μεμονωμένων *πληρωμών προχρηματοδότησης* και 18 τιμολογίων που είχαν μεν καταχωριστεί όχι όμως ελεγχθεί, προκειμένου να διαπιστώσουμε κατά πόσο συνέτρεχε κίνδυνος ανακριβούς εκτίμησής τους. Βάσει των εργασιών μας καταλήξαμε στο συμπέρασμα ότι τα δεδουλευμένα έξοδα είχαν αναγνωριστεί ορθά στους οριστικούς λογαριασμούς.

Πιθανή επίπτωση της αποχώρησης του Ηνωμένου Βασιλείου από την Ευρωπαϊκή Ένωση στους λογαριασμούς των ΕΤΑ για το 2023

X. Από 1ης Φεβρουαρίου 2020, το Ηνωμένο Βασίλειο δεν αποτελεί πλέον κράτος μέλος της ΕΕ. Κατόπιν της συμφωνίας που συνομολογήθηκε μεταξύ των δύο μερών σχετικά με την αποχώρηση του Ηνωμένου Βασιλείου της Μεγάλης Βρετανίας και της Βόρειας Ιρλανδίας από την Ευρωπαϊκή Ένωση και την Ευρωπαϊκή Κοινότητα Ατομικής Ενέργειας (εφεξής «η συμφωνία αποχώρησης»), το Ηνωμένο Βασίλειο δεσμεύθηκε να παραμείνει συμβαλλόμενο μέρος των ΕΤΑ έως το κλείσιμο του ενδέκατου ΕΤΑ, καθώς και όλων των προηγούμενων που δεν έχουν ακόμη κλείσει. Το Ηνωμένο Βασίλειο θα έχει τις ίδιες υποχρεώσεις με τα κράτη μέλη στο πλαίσιο της εσωτερικής συμφωνίας για τη σύσταση του ενδέκατου ΕΤΑ, καθώς και τις υποχρεώσεις που απορρέουν από τα προηγούμενα ΕΤΑ έως το κλείσιμό τους.

XI. Η συμφωνία αποχώρησης ορίζει επίσης ότι, στις περιπτώσεις που υπάρχουν ποσά από έργα στο πλαίσιο του δέκατου ή προηγούμενων ΕΤΑ, τα οποία δεν έχουν δεσμευθεί ή έχουν αποδεσμευθεί κατά την ημερομηνία έναρξης ισχύος της συγκεκριμένης συμφωνίας, το μερίδιο του Ηνωμένου Βασιλείου επί των εν λόγω ποσών δεν θα επαναχρησιμοποιηθεί. Το ίδιο ισχύει για το μερίδιο του Ηνωμένου Βασιλείου επί των πόρων του ενδέκατου ΕΤΑ που δεν θα έχουν δεσμευθεί ή θα έχουν αποδεσμευθεί μετά την 31η Δεκεμβρίου 2023.

XII. Βάσει των ανωτέρω και του δικού μας υπολογισμού, δεν υπάρχει χρηματοοικονομική επίπτωση προς αναφορά στους λογαριασμούς των ΕΤΑ για το 2023. Καταλήγουμε στο συμπέρασμα ότι οι λογαριασμοί των ΕΤΑ την 31η Δεκεμβρίου 2023 απεικονίζουν ορθά την πρόοδο της διαδικασίας αποχώρησης μέχρι την ημερομηνία εκείνη.

Αρμοδιότητες της διοίκησης (Επιτροπή)

XIII. Σύμφωνα με τα άρθρα 310 έως 325 ΣΛΕΕ και τον δημοσιονομικό κανονισμό του ενδέκατου ΕΤΑ, η διοίκηση φέρει την ευθύνη για την κατάρτιση και την παρουσίαση των ετήσιων λογαριασμών των ΕΤΑ βάσει των διεθνώς αποδεκτών λογιστικών προτύπων για τον δημόσιο τομέα, καθώς και για τη νομιμότητα και την κανονικότητα των πράξεων στις οποίες αυτοί βασίζονται. Η αρμοδιότητα αυτή περιλαμβάνει τον σχεδιασμό, την εφαρμογή και τη διατήρηση εσωτερικών δικλίδων με σκοπό την κατάρτιση και την παρουσίαση οικονομικών καταστάσεων, οι οποίες να μην περιέχουν σημαντικές ανακρίβειες, οφειλόμενες σε *απάτη* ή σφάλμα. Η διοίκηση φέρει την τελική ευθύνη για τη νομιμότητα και την κανονικότητα των πράξεων στις οποίες βασίζονται οι λογαριασμοί των ΕΤΑ.

XIV. Κατά την κατάρτιση των λογαριασμών των ΕΤΑ, η διοίκηση είναι υπεύθυνη για την αξιολόγηση της ικανότητάς τους να διατηρηθούν ως συνεχιζόμενη δραστηριότητα, για τη γνωστοποίηση τυχόν σχετικών ζητημάτων και, τέλος, για την τήρηση λογιστικής βάσει της αρχής της συνέχισης της δραστηριότητας, εκτός εάν σκοπεύει να προβεί στην εκκαθάριση της οντότητας ή σε παύση δραστηριοτήτων ή εάν δεν υπάρχει άλλη ρεαλιστική εναλλακτική λύση.

XV. Η διοίκηση είναι επιφορτισμένη με την εποπτεία της διαδικασίας κατάρτισης των χρηματοοικονομικών εκθέσεων των ΕΤΑ.

Αρμοδιότητες του ελεγκτή όσον αφορά τον έλεγχο των λογαριασμών των ΕΤΑ και των πράξεων στις οποίες αυτοί βασίζονται

XVI. Στόχος μας είναι, αφενός, να αποκομίζουμε εύλογη βεβαιότητα τόσο σχετικά με την απουσία σημαντικών ανακριβειών στους λογαριασμούς των ΕΤΑ όσο και σχετικά με τη νομιμότητα και την κανονικότητα των πράξεων στις οποίες αυτοί βασίζονται και, αφετέρου, βάσει του ελέγχου που διενεργούμε, να παρέχουμε στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο *δήλωση διασφάλισης* τόσο ως προς την αξιοπιστία των λογαριασμών όσο και ως προς τη νομιμότητα και την κανονικότητα των υποκείμενων πράξεων. Εύλογη βεβαιότητα σημαίνει βεβαιότητα υψηλού βαθμού, χωρίς όμως αυτό να αποτελεί εγγύηση ότι στο πλαίσιο του ελέγχου εντοπίζονται πάντοτε όλες οι πιθανές περιπτώσεις σημαντικής ανακρίβειας ή μη συμμόρφωσης. Η ανακρίβεια και η μη συμμόρφωση μπορεί να οφείλονται σε απάτη ή σφάλμα, θεωρούνται δε σημαντικές, εάν εύλογα πιθανολογείται ότι, είτε από κοινού είτε έκαστη μεμονωμένα, θα επηρέαζαν οποιαδήποτε οικονομική απόφαση που βασίζεται σε αυτούς τους λογαριασμούς των ΕΤΑ.

XVII. Όσον αφορά τα έσοδα, εξετάζουμε όλες τις συνεισφορές των κρατών μελών και δείγμα άλλων ειδών πράξεων εσόδων.

XVIII. Όσον αφορά τις δαπάνες, εξετάζουμε τις πράξεις πληρωμών, αφού οι δαπάνες πραγματοποιηθούν, καταχωριστούν και εγκριθούν. Η εξέταση αυτή καλύπτει όλες τις κατηγορίες πληρωμών (εκτός των προπληρωμών), κατά τη χρονική στιγμή της εκτέλεσής τους. Οι προπληρωμές εξετάζονται όταν ο *αποδέκτης* των κεφαλαίων παράσχει στοιχεία που αποδεικνύουν την ορθή χρήση τους και τα οποία το θεσμικό όργανο ή ο οργανισμός αποδέχεται εκκαθαρίζοντας την προπληρωμή, κάτι που μπορεί να συμβεί και σε μεταγενέστερο έτος.

XIX. Ασκούμε επαγγελματική κρίση και διατηρούμε τον επαγγελματικό σκεπτικισμό μας καθ' όλα τα στάδια του ελέγχου. Επίσης:

— Εντοπίζουμε και αξιολογούμε τους κινδύνους ύπαρξης σημαντικών ανακριβειών στους λογαριασμούς των ΕΤΑ και σημαντικής μη συμμόρφωσης των υποκείμενων πράξεων με τις απαιτήσεις του νομικού πλαισίου των ΕΤΑ, οφειλόμενων σε απάτη ή σφάλμα. Σχεδιάζουμε και εκτελούμε ελεγκτικές διαδικασίες για την αντιμετώπιση των εν λόγω κινδύνων και συλλέγουμε ελεγκτικά τεκμήρια επαρκή και κατάλληλα για τη θεμελίωση της γνώμης μας. Οι περιπτώσεις σημαντικής ανακρίβειας ή μη συμμόρφωσης οφειλόμενων σε απάτη είναι δυσκολότερο να εντοπιστούν από αυτές που οφείλονται σε σφάλμα, καθότι η απάτη μπορεί να συνίσταται σε αθέμιτη σύμπραξη, παραποίηση, εσκεμμένη παράλειψη, ψευδή δήλωση ή καταστρατήγηση εσωτερικής δικλίδας. Κατά συνέπεια, ο κίνδυνος μη εντοπισμού τέτοιων περιπτώσεων είναι μεγαλύτερος.

— Διαμορφώνουμε σφαιρική εικόνα του συστήματος εσωτερικών δικλίδων που αποτελεί αντικείμενο του συγκεκριμένου ελέγχου μας, προκειμένου να σχεδιάσουμε τις αρμόζουσες ελεγκτικές διαδικασίες, αλλά όχι προκειμένου να διατυπώσουμε γνώμη σχετικά με την *αποτελεσματικότητα* του συστήματος αυτού.

— Αξιολογούμε την καταλληλότητα των λογιστικών πολιτικών που εφαρμόζει η διοίκηση, καθώς και τον εύλογο χαρακτήρα των λογιστικών εκτιμήσεων και των σχετικών γνωστοποιήσεων στις οποίες αυτή προβαίνει.

— Διατυπώνουμε συμπέρασμα, αφενός, σχετικά με την ενδεδειγμένη ή μη χρήση από τη διοίκηση της λογιστικής βάσει της αρχής της συνέχισης της δραστηριότητας και, αφετέρου, βάσει των ελεγκτικών τεκμηρίων που συλλέγονται, σχετικά με το κατά πόσον υφίσταται σημαντική αβεβαιότητα λόγω γεγονότων ή συνθηκών που ενδεχομένως θέτουν σοβαρά εν αμφιβόλω την ικανότητα των ΕΤΑ να συνεχίσουν τις δραστηριότητές τους. Εάν το συμπέρασμα στο οποίο καταλήγουμε είναι η ύπαρξη τέτοιας σημαντικής αβεβαιότητας, οφείλουμε στην έκθεσή μας να επιστήσουμε την προσοχή στις σχετικές γνωστοποιήσεις στους λογαριασμούς των ΕΤΑ ή, εάν αυτές δεν είναι επαρκείς, να διατυπώσουμε διαφοροποιημένη γνώμη. Τα συμπεράσματά μας βασίζονται στα ελεγκτικά τεκμήρια που έχουμε συγκεντρώσει μέχρι την ημερομηνία της έκθεσής μας. Ωστόσο, υπάρχει το ενδεχόμενο μελλοντικά γεγονότα ή περιστάσεις να οδηγήσουν σε αδυναμία των ΕΤΑ να διατηρηθούν ως συνεχιζόμενη δραστηριότητα.

— Αξιολογούμε συνολικά την παρουσίαση, τη δομή και το περιεχόμενο των ετήσιων λογαριασμών, συμπεριλαμβανομένων των γνωστοποιήσεων, καθώς και το κατά πόσον οι ετήσιοι λογαριασμοί απεικονίζουν κατά τρόπο εύλογο τις πράξεις και τα γεγονότα στα οποία βασίζονται.

XX. Ενημερώνουμε τη διοίκηση, μεταξύ άλλων, σχετικά με την προβλεπόμενη εμβέλεια και το χρονοδιάγραμμα των ελεγκτικών εργασιών, καθώς και σχετικά με σημαντικά ευρήματα του ελέγχου, περιλαμβανομένων τυχόν ευρημάτων που αφορούν σημαντικές ελλείψεις στο σύστημα των εσωτερικών δικλίδων.

XXI. Μεταξύ των ζητημάτων που συζητήσαμε με την Επιτροπή, προσδιορίζουμε εκείνα που είχαν τη μεγαλύτερη σημασία στο πλαίσιο του ελέγχου των λογαριασμών των ΕΤΑ και τα οποία, ως εκ τούτου, αποτελούν τα κύρια ζητήματα του ελέγχου για την υπό εξέταση περίοδο. Τα ζητήματα αυτά περιγράφονται στην έκθεσή μας, εκτός εάν η δημοσιοποίησή τους αντιβαίνει σε νόμο ή κανονισμό ή εάν, σε εξαιρετικά σπάνιες περιπτώσεις, κρίνουμε ότι ένα ζήτημα δεν πρέπει να δημοσιοποιηθεί στην έκθεσή μας, καθώς πιθανολογείται εύλογα ότι οι αρνητικές συνέπειες μιας τέτοιας γνωστοποίησης θα υπερκέραζαν τα ενδεχόμενα οφέλη της για το δημόσιο συμφέρον.

5 Ιουλίου 2024.

Tony Murphy
Πρόεδρος

Ευρωπαϊκό Ελεγκτικό Συνέδριο
12, rue Alcide De Gasperi – L-1615 Luxembourg